

27. సూరహ్ అన్-సమ్మ

سُورَةُ النَّامِلِ

నమలున్: చీమలు. ఈ సూరహ్ లో చీమల సంభాషణ పేర్కొనబడింది కావున దీనికి ఈ పేరు ఇవ్వబడింది. ఇది 18వ ఆయత్ లో ఉంది. దీని మరొకపేరు 'త-సీన్', అని కూడా ఉంది. ఇది మొదటి ఆయత్ లో ఉంది. ఈ సూరహ్ 26వ సూరహ్ తరువాత మధ్య మక్కా కాలంలో అవతరింపజేయబడింది. ఇందులో 93 ఆయతులు ఉన్నాయి.

అసంత కరుణామయుడు అపార కరుణాప్రదాత
అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

1. * త-సీన్. ఇవి దివ్యఖుర్ఆన్ ఆయతులు మరియు ఇది ఒక స్పష్టమైన గ్రంథము.¹

2. ఇవి విశ్వాసులకు మార్గదర్శకత్వం గానూ మరియు శుభవార్తలు ఇచ్చేవిగానూ ఉన్నాయి.

3. ఎవరైతే నమాజ్ స్థాపిస్తారో మరియు విధిదానం (జకాత్) ఇస్తారో మరియు పరలోక జీవితాన్ని నమ్ముతారో!

4. నిశ్చయంగా, ఎవరైతే పరలోక జీవితాన్ని విశ్వసించరో, వారికి మేము వారి చేష్టలను ఆకర్షణీయమైనవిగా చేశాము. అందువల్ల వారు అంధులవలే దారితప్పి తిరుగుతూ ఉంటారు.²

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

طَسَّٰ تِلْكَ آيَاتُ الْقُرْآنِ

وَكِتَابٍ مُّبِينٍ ﴿١﴾

هُدًى وَبُشْرَىٰ لِلْمُؤْمِنِينَ ﴿٢﴾

الَّذِينَ يُقِيمُونَ الصَّلَاةَ وَيُؤْتُونَ

الزَّكَاةَ وَهُمْ بِالْآخِرَةِ هُمْ يُوقِنُونَ ﴿٣﴾

﴿٣﴾

إِنَّ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ زَيَّنَّا

لَهُمْ أَعْمَالَهُمْ فهُمْ يَظَنُّونَ ﴿٤﴾

﴿٤﴾

1. ఇటువంటి ఆయత్ కొరకు చూడండి, 12:1.

2. పరలోక జీవితాన్ని నమ్మని వారు తమ భౌతిక మరియు ఆర్థిక లాభాలకే ప్రాధాన్యత నిస్తారు. కాబట్టి వారికి వారి దుష్టచేష్టలు ఆకర్షణీయమైనవిగా కనిపిస్తాయి. దానివల్ల వారు మరింత మార్గభ్రష్టత్వంలో పడిపోతారు. జిన్నాతులకు మరియు మానవులకు, సత్యాసత్యాలనూ, మంచిచెడులనూ గుర్తించే విచక్షణా శక్తి ఇవ్వబడింది కాబట్టి వారు తమ కర్మలకు తామే భాధ్యులవుతారు. అల్లాహ్ (సు.తా.) తనను తాను సరిదిద్దుకోవటానికి ప్రయత్నించేవానికే సన్మార్గం చూపుతాడు. మరియు బుద్ధిపూర్వకంగా దుర్మార్గాన్ని అవలంబించేవాడిని, వాడి దుర్మార్గంలో వదలుతాడు. చూడండి, 2:7.

5. ఇలాంటి వారికి చెడ్డ శిక్ష ఉంది. మరియు చివరకు వారే అందరికంటే ఎక్కువగా నష్టపడేవారు.

6. మరియు (ఓ ముహమ్మద్!) నిశ్చయంగా నీవు ఈ ఖుర్ఆన్ ను, మహా వివేకవంతుడు, సర్వజ్ఞుడు అయిన (అల్లాహ్) నుండి పొందుతున్నావు.

7. (జ్ఞాపకం చేసుకోండి!) మూసా తన ఇంటి వారితో: “నిశ్చయంగా నాకు ఒక అగ్ని కనిపిస్తోంది.¹ నేను దానినుండి మీ వద్దకు ఏదైనా వార్తను తీసుకువస్తాను లేదా మీరు కాచుకోవడానికి మండే కొరివివైనా తీసుకువస్తాను.” అని అన్నాడు.

8. కాని అతడు అక్కడికి చేరినప్పుడు ఒక ధ్వని ఇలా వినిపించింది: “ఈ అగ్నిలో ఉన్న వానికీ మరియు దాని పరిసరాలలో ఉన్న వానికీ శుభాలు కలుగు గాక! సర్వలోకాలకు ప్రభువైన అల్లాహ్ సర్వలోపాలకు అతీతుడు.

9. “ఓ మూసా! నిశ్చయంగా ఆయన, అల్లాహ్ ను నేనే! సర్వశక్తిమంతుడను, మహా వివేకవంతుడను.

10. “నీ చేతికర్రను పడవేయి!” అతను దానిని (పడవేసి) చూశాడు. అది పామువలె కదలసాగింది.² అతడు వెనుదిరిగి చూడకుండా పరుగెత్తసాగాడు. (అల్లాహ్ అన్నాడు): “ఓ మూసా! భయపడకు³ నిశ్చయంగా, నా సన్నిధిలో సందేశహరులకు ఎలాంటి భయం ఉండదు.

أُولَئِكَ الَّذِينَ لَهُمْ سُوءُ الْعَذَابِ وَهُمْ

فِي الْآخِرَةِ هُمُ الْآخَسِرُونَ ﴿٥﴾

وَإِنَّكَ لَلْقَلْبِ الْقُرْآنِ مِنَ لَدُنِّ

حَكِيمٍ عَلِيمٍ ﴿٦﴾

إِذْ قَالَ مُوسَى لِأَهْلِهِ إِنِّي آنَسْتُ نَارًا

سَاتِيكُمْ مِنْهَا بِخَبَرٍ أَوْ آتِيكُمْ بِشِهَابٍ

قَبَسٍ لَعَلَّكُمْ تَصْطَلُونَ ﴿٧﴾

فَلَمَّا جَاءَهَا نُودِيَ أَنْ بُورِكَ مَنْ فِي

النَّارِ وَمَنْ حَوْلَهَا وَسُبْحَانَ اللَّهِ رَبِّ

الْعَالَمِينَ ﴿٨﴾

يَعْمُوسَى إِنَّهُ أَنَا اللَّهُ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿٩﴾

وَأَلْقِ عَصَاكَ فَلَمَّا رَءَاهَا تَهْتَزُّ كَأَنَّهَا جَانٌّ

وَلَّى مُدْبِرًا وَلَّى يُعَقِّبُ ۚ يَمُوسَى لَا تَخَفْ

إِنِّي لَا يَخَافُ لَدَى الْمُرْسَلُونَ ﴿١٠﴾

1. చూడండి, 20:10.

2. చూడండి, 20:17-21.

3. దీనితో తెలిసేదేమిటంటే ప్రవక్తలకు అగోచరజ్ఞానం ఉండదు. వారు కూడా సాధారణ మానవుల వలె భయపడవచ్చు!

11. “కాని ఎవడైనా తప్పుచేస్తే తప్ప! ఆ తరువాత అతడు దానికి బదులుగా మంచి పనులు చేస్తే!¹ నిశ్చయంగా, నేను క్షమించేవాడను, కరుణాప్రదాతను.

12. “ఇక నీ చేతిని నీ చంకలో (జేబులో) పెట్టి (తీయి), అది ఎలాంటి లోపం లేకుండా తెల్లగా (ప్రకాశిస్తూ) బయటికి వస్తుంది.² ఈ తొమ్మిది అద్భుత సూచనలు (ఆయాత్) తీసుకొని నీవు ఫిర్ బాన్ మరియు అతని జాతి వారి పద్దక వెళ్ళు.³ నిశ్చయంగా, వారు అవిధేయులై పోయారు!”

13. కాని వారి ముందుకు మా ప్రత్యక్ష సూచనలు వచ్చినపుడు వారు: “ఇది స్పష్టమైన మాయాజాలమే!” అని అన్నారు.⁴

14. మరియు వారి హృదయాలు వాటిని అంగీకరించినా వారు అన్యాయంగా, అహంకారంతో తిరస్కరించారు. ఇక చూడు ఆ దౌర్జన్యపరుల గతి ఏమయిపోయిందో!

15. మరియు వాస్తవంగా, మేము దావూద్ మరియు సులైమాన్ కు జ్ఞానాన్ని ప్రసాదించాము.⁵ వారిద్దరు అన్నారు: “విశ్వాసులైన తన అనేక దాసులలో, మా ఇద్దరికి ఘనతను ప్రసాదించిన ఆ అల్లాహ్ యే సర్వస్తోత్రాలకు అర్హుడు!”

إِلَّا مَنْ ظَلَمَ ثُمَّ بَدَّلْ حَسَنًا بَعْدَ

سُوءٍ فَإِنِّي عَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿١١﴾

وَأَدْخِلْ يَدَكَ فِي جَيْبِكَ فَخَرُجْ بَيْضَاءَ

مِنْ عَيْرٍ سُوءٍ فِي تَسْعِ آيَاتٍ إِلَىٰ فِرْعَوْنَ

وَقَوْمِهِ ۚ إِنَّهُمْ كَانُوا قَوْمًا فَاسِقِينَ ﴿١٢﴾

فَلَمَّا جَاءَهُمْ آيَاتُنَا مُبْصِرَةً قَالُوا

هَذَا سِحْرٌ مُّبِينٌ ﴿١٣﴾

وَجَحَدُوا بِهَا وَاسْتَيْقَنَتْهَا أَنفُسُهُمْ

ظُلْمًا وَعُلُوًّا فَانظُرْ كَيْفَ كَانَ

عَاقِبَةُ الْمُفْسِدِينَ ﴿١٤﴾

وَلَقَدْ آتَيْنَا دَاوُدَ وَسُلَيْمَانَ عِلْمًا

وَقَالَا الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي فَضَّلَنَا عَلَىٰ

كَثِيرٍ مِّنْ عِبَادِهِ الْمُؤْمِنِينَ ﴿١٥﴾

1. ఒకడు పాపంచేసి, దాని తరువాత హృదయపూర్వకంగా పశ్చాత్తాపపడి క్షమాభిక్ష వేడుకుంటే అల్లాహ్ (సు.తా.) అతనిని క్షమించవచ్చు! బహుశా మూసా (‘అ.స.) వల్ల అనుకోకుండా జరిగిన ఫిర్ బాన్ జాతివాని హత్య గురించి ఈ ఆయాత్ చెప్పుతోంది. చూడండి, 28:15-17.

2. చూడండి, 7:108.

3. ఆ తొమ్మిది అద్భుత సంకేతాల కొరకు చూడండి, 17:101.

4. చూడండి, 10:76.

5. జ్ఞానం: అల్లాహ్ (సు.తా.) తన ప్రవక్తలకు ప్రసాదించే గొప్ప బహుమానం.

16. మరియు సులైమాన్, దావూద్ కు వారసుడయ్యాడు.¹ మరియు అతను (సులైమాన్) అన్నాడు: “ఓ ప్రజలారా! మాకు పక్షులభాష నేర్పబడింది. మరియు మాకు ప్రతిపస్తువు ఒసంగబడింది. నిశ్చయంగా, ఇది ఒక స్పష్టమైన (అల్లాహ్) అనుగ్రహమే!”

17. మరియు సులైమాన్ కొరకు జిన్నాతుల,² మానవుల మరియు పక్షుల సైన్యాలు సమీకరింపబడి ఉండేవి. తరువాత వాటిని తమతమ స్థానాల ప్రకారం వరుసలలో పెట్టి (బయలుదేరారు)!

18. చివరకు వారు చీమల లోయ (కనుమ)కు చేరుకున్నప్పుడు ఒక చీమ ఇలా అన్నది: “ఓ చీమలారా! మీరు మీ ఇండ్లలోకి ప్రవేశించండి, లేకపోతే సులైమాన్ మరియు అతని సైనికులు - వారికి తెలియకుండానే - మిమ్మల్ని నలిపివేయవచ్చు!”³

19. (సులైమాన్) దాని మాటలకు చిరునవ్వు నవ్వి ఇలా అన్నాడు: “ఓ నా ప్రభూ! నీవు నన్ను - నాకూ మరియు నా తల్లిదండ్రులకు చూపిన అనుగ్రహాలకు - కృతజ్ఞత తెలిపేవానిగా⁴ మరియు నీకు నచ్చే సత్కార్యాలు చేసేవానిగా, ప్రోత్సాహపరచు మరియు నన్ను నీ కారుణ్యంతో సద్వర్తనులైన నీ దాసులలో చేర్చుకో!”⁵

وَوَرِثَ سُلَيْمٰنُ دَاوُدَ وَقَالَ يٰٓاَيُّهَا النَّاسُ عَلِمْنَا مَطِیْعَ الطَّيْرِ وَاُوتِنَا مِنْ كُلِّ شَيْءٍ ۗ اِنَّ هٰذَا هُوَ الْفَضْلُ الْمُبِيْنُ ﴿١٦﴾

وَحٰشِرَ لِسُلَيْمٰنَ جُنُوْدُهٗ مِنْ الْجِيْنَ وَالْاِنْسِ وَالطَّيْرِ فَهُمْ يُوزَعُوْنَ ﴿١٧﴾

حَتّٰى اِذَا اٰتَوْا عَلٰى وَاِ التَّمَلِّیْ قَالَتْ نَمَلَةٌ یٰٓاَيُّهَا التَّمَلُّ اَدْخُلُوْا مَسٰكِنِكُمْ لَّا یَحِطُّ بِكُمْ سُلَيْمٰنُ وَجُنُوْدُهٗ وَهُمْ لَا یَشْعُرُوْنَ ﴿١٨﴾

فَبَسَّ ضَاحِكًا مِّنْ قَوْلِهَا وَقَالَ رَبِّ اَوْزِعْنِیْ اَنْ اَشْكُرَ نِعْمَتَکَ الَّتِیْ اَنْعَمْتَ عَلَیَّ وَعَلٰى وَاٰلِیَّ وَاَنْ اَعْمَلَ صٰلِحًا تَرْضٰهُ وَاَدْخِلْنِیْ بِرَحْمَتِکَ فِیْ عِبَادِکَ الصّٰلِحِیْنَ ﴿١٩﴾

1. అంటే ప్రవక్త పదవి యొక్క వారసత్వం. ఎందుకంటే దావూద్ (అ.స.)కు ఇతరకుమారులుండలేదు. కాని వారు ప్రవక్తలు కాలేదు. ప్రవక్త(అ.స.)లు వదలిపోయిన ధనసంపత్తులు 'సదఖ్' అంటే దానాలుగా పరిగణింపబడతాయి. ('సహీహ్ బుఖారీ).
 2. ఖుర్ఆన్ అవతరణా క్రమంలో 114:6లో మొదటిసారి జిన్నాతుల పేరు వచ్చింది.
 3. దీనితో వ్యక్తమయ్యేది ఏమిటంటే సులైమాన్(అ.స.)కు పశుపక్షుల భాషలు అర్థమయ్యేవి. కాని అతనికి అగోచరజ్ఞానం లేదు. అల్లాహ్ (సు.తా.) తప్ప మరెవ్వరికీ అగోచరజ్ఞానం ఉండదు. ఈ విషయం ముందు రాబోయే పద్రంగిపెట్ట కథవల్ల తెలుస్తోంది.
 4. చూడండి, 38:31-33.
 5. దీనితో వ్యక్తమయ్యేది ఏమిటంటే సద్వర్తనులైన విశ్వాసులకే స్వర్గం లభిస్తుంది.

20. మరియు (ఒక రోజు) అతను పక్షులను పరిశీలిస్తూ ఇలా అన్నాడు: “ఏమిటీ నాకు వడ్రంగిపిట్ట (హుద్‌హుద్) కనిపించడం లేదే! అది ఎటు అదృశ్యమై పోయింది?

21. “నేను దానిని కఠినంగా శిక్షిస్తాను. లేదా దానిని కోసివేస్తాను - అది నాకు సరైన కారణం చూపితేనే తప్ప!”

22. ఆ తరువాత ఎంతోసేపు గడవక ముందే అది వచ్చి ఇలా అన్నది: “నీకు తెలియని విషయమొకటి నేను తెలుసుకొని వచ్చాను. నేను సబాను గురించి ఒక సమ్మకమైన వార్తను నీకొరకు తెచ్చాను.¹

23. “నిశ్చయంగా, నేను అక్కడ ఒక స్త్రీని చూశాను. ఆమె వారిపై (రాణిగా) పరిపాలన చేస్తుంది. ఆమెకు ప్రతిపస్తువు ఒసంగబడి ఉంది. ఆమె దగ్గర ఒక గొప్ప సింహాసనం ఉంది.

وَتَفَقَّدَ الطَّيْرَ فَقَالَ مَا لِيَ لَا
أَرَى الْهَدْيَ أَمْ كَانَ مِنَ

الْعَائِيَاتِ ﴿٢٠﴾

لَأَعَذِّبَنَّ، عَذَابًا شَدِيدًا أَوْ
لَأَأْجِزَنَّهُ، أَوْ لِيَأْتِيَنَّ بِسُلْطَنٍ

مُبِينٍ ﴿٢١﴾

فَمَكَثَ غَيْرَ بَعِيدٍ فَقَالَ
أَحْطْتُ بِمَا لَمْ تُحِطْ بِهِ،

وَحِثَّتْكَ مِنْ سَبَابِ بَنِي إِعْرَابٍ ﴿٢٢﴾

إِنِّي وَجَدْتُ أَمْرًا تَمَلِكُهُمْ

وَأُوتِيَتْ مِنْ كُلِّ شَيْءٍ وَهَذَا

عَرْشٌ عَظِيمٌ ﴿٢٣﴾

మరియు ఎవడు కూడా అల్లాహ్ (సు.తా.) అనుగ్రహం లేనిదే స్వర్గంలో ప్రవేశించలేడు. దైవప్రవక్త (స'అస) ప్రవచనం: 'మీరు సన్మార్గం మీద మరియు సత్యం మీద ఉండండి. మరియు జ్ఞాపకముంచుకోండి. ఏ వ్యక్తి కూడా కేవలం తన సత్కార్యాలవల్లనే స్వర్గాన్ని పొందలేడు.' అప్పుడు అనుచరు(ర'ది.అన్ము)లు అన్నారు: 'ఓ సందేశహారుడా (స'అస)! మీరు కూడానా?' అతను జవాబిచ్చారు: 'అవును నేను కూడా! అల్లాహ్ (సు.తా.) కరుణించే వరకు నేను కూడా స్వర్గంలో ప్రవేశించలేను.' (స. బుఖారీ, సం. 6467, స. ముస్లిం 217).

1. చూడండి, 34:15. సబా ఒక ప్రఖ్యాత వ్యక్తి పేరు మీద, ఒక తెగ, ఒక పట్టణం మరియు దేశపుపేరు పెట్టబడింది. అది యమన్ ప్రాంతంలో ఉండేది. అది మ'అరిబ్ యమన్ అనే పేరుతో కూడా పిలువబడింది. ఆ సమయంలో దాని పాలకురాలు (రాణి) ఒక స్త్రీ. ఆమెపేరు బిల్తీస్ అని అంటారు. దాని రాజధాని మ'అరిబ్. వారు సూర్యుణ్ణి పూజించేవారు. (ఫ'త్ఖ్ అల్-ఖదీర్).

24. “మరియు నేను, ఆమెను మరియు ఆమె జాతివారిని అల్లాహ్ ను వదలి సూర్యునికి సాష్టాంగం (సజ్జా) చేయటం చూశాను మరియు షైతాన్ వారి కర్మలను, వారికి మంచివిగా తోచేటట్లు చేశాడు. కావున వారిని సన్మార్గం నుండి నిరోధించాడు, కాబట్టి వారు సన్మార్గం పొందలేక పోయారు.

25. “అందుకే వారు - ఆకాశాలలోనూ మరియు భూమిలోనూ దాగివున్న వాటిని బయటికి తీసేవాడూ మరియు మీరు దాచేవాటిని మరియు వ్యక్తపరిచేవాటిని ఎరుగువాడూ అయిన - అల్లాహ్ కు సాష్టాంగం (సజ్జా) చేయటం లేదు.

26. “అల్లాహ్! ఆయన తప్పమరొక ఆరాధ్య దైవం లేడు. ఆయనే సర్వోత్తమ సింహాసనానికి (అర్షీకు) ప్రభువు.” ﴿7/8﴾

27. * (సులైమాన్) అన్నాడు: “నీవు సత్యం పలుకుతున్నావో, లేదా అబద్ధాలాడే వారిలో చేరినవాడవో, మేము ఇప్పుడే చూస్తాము.

28. నా ఈ ఉత్తరం తీసుకొని పో! దీనిని వారివద్ద పడవేయి, తరువాత వారి నుండి ఒక వైపుకు తొలగిపోయి వారేమి సమాధానమిస్తారో చూడు.”

29. (రాణి) అన్నది: “ఓ నా ఆస్థాన నాయకులారా! ఇదిగో నా వైపుకు ఒక విశేషమైన ఉత్తరం పంపబడింది.

30. “నిశ్చయంగా, ఇది సులైమాన్ దగ్గర నుండి వచ్చింది. మరియు ఇది: ‘అనంత కరుణామయుడు అపార కరుణాప్రదాత అయిన అల్లాహ్ పేరుతో,’ ప్రారంభించబడింది”

وَجَدْتُهُمْ وَقَوْمَهَا يَسْجُدُونَ

لِلشَّمْسِ مِنْ دُونِ اللَّهِ وَزَيْنَ لَهُمْ

الشَّيْطَانُ أَعْمَلَهُمْ فَصَدَّهُمْ عَنِ

السَّبِيلِ فَهُمْ لَا يَهْتَدُونَ ﴿٢٤﴾

أَلَّا يَسْجُدُوا لِلَّهِ الَّذِي يُخْرِجُ

الْحَبَّ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ

وَيَعْلَمُ مَا تُخْفُونَ وَمَا تُعْلِنُونَ ﴿٢٥﴾

اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ رَبُّ الْعَرْشِ

الْعَظِيمِ ﴿٢٦﴾

❖ قَالَ سَنْظُرُ أَصَدَقْتَ أَمْ كُنْتَ

مِنَ الْكَاذِبِينَ ﴿٢٧﴾

أَذْهَبَ بِكَ نَجِي هَذَا فَأَلْفَيْهِ إِلَيْهِمْ

ثُمَّ تَوَلَّ عَنْهُمْ فَأَنْظُرْ مَاذَا يَرْجِعُونَ ﴿٢٨﴾

قَالَتْ يَا أَيُّهَا الْمَلَأُؤِ أَيُّ الْقِيِّ إِلَيَّ

كَيْتَبُ كَرِيمٍ ﴿٢٩﴾

إِنَّهُ مِنْ سُلَيْمَانَ وَإِنَّهُ بِسْمِ اللَّهِ

الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ﴿٣٠﴾

31. “(ఇందులో ఇలా వ్రాయబడి ఉంది): ‘నా పై ఆధిక్యతను చూపకండి. నా సన్నిధిలోకి అల్లాహ్ కు విధేయులు (ముస్లింలు) అయి రండి.’”¹

32. (రాణి) అన్నది: “ఓ నాయకులారా! ఈ విషయంలో మీరు నాకు సలహా ఇవ్వండి. నేను ఏ విషయంలోనూ, మీరు లేనిదే ఎలాంటి నిర్ణయం తీసుకోనే!”

33. వారిలా జవాబిచ్చారు: “మనం చాలా బలవంతులం. మరియు గొప్ప యుద్ధ నిపుణులం, కాని నిర్ణయం మాత్రం నీదే! కావున, నీవు ఏమి ఆజ్ఞాపించ దలచుకున్నావో ఆలోచించు!”

34. (రాణి) అన్నది: “రాజులు ఏ దేశంలోనైనా జొరబడినప్పుడు, వారందులో కల్లోలం రేకెత్తిస్తారు మరియు అక్కడి గౌరవనీయులైన ప్రజలను అవమానపరుస్తారు. వీరు కూడా అదేవిధంగా చేయవచ్చు!”

35. “కావున నేను తప్పక, వారి వద్దకు ఒక కానుకను పంపుతాను. ఆ తరువాత నా దూతలు ఏమి జవాబు తెస్తారో చూస్తాను.”

أَلَا تَعْلَمُونَ عَلَىٰ وَأَتُونَ مُسْلِمِينَ

31

قَالَتْ يَا أَيُّهَا الْمَلَأُوْا أَفْتُونِي فِي أَمْرِي مَا كُنْتُ قَاطِعَةً أَمْرًا حَتَّىٰ تَشْهَدُونِ

32

قَالُوا نَحْنُ أَوْلُو قُوَّةٍ وَأَوْلُوا بِأَسْ شَدِيدِ وَالْأَمْرُ لِلَّيْكَ فَانظُرِي مَاذَا تَأْمُرِينَ

33

قَالَتْ إِنَّ الْمُلُوكَ إِذَا دَخَلُوا قَرْيَةً أَفْسَدُوهَا وَجَعَلُوا أَعْرَآةَ أَهْلِهَا آذِلَّةً ۚ وَكَذَٰلِكَ يَفْعَلُونَ

34

وَإِنِّي مُرْسِلَةٌ إِلَيْهِم بِهَدِيَّةٍ

فَنَظِرَةٌ ۚ يَوْمَ يَرْجِعُ الْمُرْسَلُونَ

35

1. సబా వాసులు అల్లాహ్ (సు.తా.)ను వదలి సూర్యుణ్ణి పూజించేవారు. (అయత్లు 24-25) కావున సులైమాన్ (అ.స.) ఒక ప్రవక్త కాబట్టి వారిని అల్లాహ్ (సు.తా.)కు విధేయులవటానికి ఆహ్వానించారు. (చూడండి, 44:19) ఇదే విధంగా మహా ప్రవక్త ముహమ్మద్ (సఅస) కూడా ఆయన కాలపు రాజులను ఇస్లాం స్వీకరించటానికి, ఆహ్వానపత్రాలు పంపారు.

36. (రాయబారులు) సులైమాన్ వద్దకు వచ్చినపుడు, అతను అన్నాడు: “ఏమీ? మీరు నాకు ధనసహాయం చేయదలచారా? అల్లాహ్ నాకు ఇచ్చింది, మీకు ఇచ్చిన దానికంటే ఎంతో ఉత్తమమైనది, ఇక మీ కానుకతో మీరే సంతోషపడండి!”

37. (సులైమాన్ అన్నాడు): “నీవు వారి వద్దకు తిరిగిపో, మేము వారిపైకి గొప్ప సేనలతో వస్తాము. వారు వాటిని ఎదిరించజాలరు. మేము వారిని పరాభవించి అచ్చటి నుండి వెడలగొడ్తాము. మరియు వారు అవమానితులై ఉండిపోతారు.”

38. (తరువాత సులైమాన్) ఇలా అన్నాడు: “ఓ నాయకులారా! వారు అల్లాహ్ కు విధేయులు (ముస్లింలు) అయి రాకముందే, ఆమె సింహాసనాన్ని నా దగ్గరకు మీలో ఎవరు తేగలరు?”

39. జిన్నాతులలో బలిష్ఠుడైన ఒకడు ఇలా అన్నాడు: “నీవు నీ స్థానం నుండి లేవకముందే నేను దానిని తీసుకువస్తాను. నిశ్చయంగా నేను ఇలాచేసే బలం గలవాడను, నమ్మదగిన వాడను!”

40. గ్రంథ జ్ఞానంగల ఒకతను ఇలా అన్నాడు: “నేను కనురెప్పపాటు కాలంలో దానిని నీ వద్దకు తేగలను!” ఆ తరువాత (సులైమాన్) దానిని వాస్తవంగా తన ముందు పెట్టబడి ఉండటాన్ని చూసి ఇలా అన్నాడు: “ఇది నా ప్రభువు అనుగ్రహం. నేను కృతజ్ఞతలు చూపుదునా లేక కృతఘ్నుడ నవుదునా అని పరీక్షించటానికి ఇలా

فَلَمَّا جَاءَ سُلَيْمَنُ قَالَ أَسِدُّونَنِي بِمَالٍ

فَمَا آتَيْنِيَ اللَّهُ خَيْرٌ مِّمَّا آتَيْتَكُم

بَلْ أَنْتُمْ بَهْدِيكُمْ فَفَرِحُونَ ﴿٣٦﴾

أَرْجِعْ إِلَيْهِمْ فَلَنَأْتِيَنَّهُمْ بِجُنُودٍ

لَا قِبَلَ لَهُمْ بِهَا وَلَنُخْرِجَنَّهُمْ مِنْهَا أَذِلَّةً

وَهُمْ صَاعِرُونَ ﴿٣٧﴾

قَالَ يَأْتِيهَا الْمَلَأُ أَيُّكُمْ يَأْتِينِي

بِعَرْشِهَا قَبْلَ أَنْ يَأْتُونِي مُسْلِمِينَ

﴿٣٨﴾

قَالَ عِفْرِيْتُ مِنَ الْجِنِّ أَنَا آءَانِيكَ

بِهِ قَبْلَ أَنْ تَقُومَ مِنْ مَقَامِكَ وَإِنِّي

عَلَيْهِ لَقَوِيٌّ أَمِينٌ ﴿٣٩﴾

قَالَ الَّذِي عِنْدَهُ عِلْمٌ مِّنَ الْكِتَابِ أَنَا

آءَانِيكَ بِهِ قَبْلَ أَنْ يَرْتَدَّ إِلَيْكَ طَرْفُكَ

فَلَمَّا رَأَاهُ مُسْتَقِرًّا عِنْدَهُ قَالَ هَذَا مِن

فَضْلِ رَبِّي لِيَبْلُوَنِي ۖ أَشْكُرٌ أَمْ أَكْفُرٌ

చేయబడింది. కృతజ్ఞతలు తెలిపేవాడు, నిశ్చయంగా తన మేలుకొరకే కృతజ్ఞతలు తెలుపుకుంటాడు. కాని ఎవడైనా కృతఘ్నతకు పాల్పడితే, నిశ్చయంగా, నా ప్రభువు స్వయంసమ్మృద్ధుడు, పరమదాత¹ (అని తెలుసుకోవాలి).”

41. (సులైమాన్) అన్నాడు: “ఆమె గుర్తించలేకుండా ఆమె సింహాసనపు రూపాన్ని మార్చివేయండి. మనం చూద్దాం! ఆమె మార్గదర్శకత్వం పొందుతుందా, లేక మార్గదర్శకత్వం పొందని వారిలో చేరిపోతుందా?”

42. ఆ తరువాత ఆమె అక్కడికి రాగానే: “ఏమీ? నీ సింహాసనం ఈ విధంగానే ఉంటుందా?” అని అడగగా, ఆమె: “నిశ్చయంగా, ఇది దాని మాదిరిగానే ఉంది!” అని అన్నది. మరియు (సులైమాన్ అన్నాడు): “మనకు ఈమె కంటే ముందు (దివ్య) జ్ఞానం ప్రసాదించబడింది కావున మనం అల్లాహ్ కు విధేయు (ముస్లిం)ల మయ్యాము!”²

43. మరియు అల్లాహ్ ను వదలి ఆమె ఆరాధిస్తున్నది, ఆమెను (ఇస్లాం నుండి) తొలగించింది. అందుకే! ఆమె వాస్తవానికి, సత్యతిరస్కారులలో చేరి ఉండేది.

وَمَنْ شَكَرْنَا إِنَّمَا يَشْكُرُ لِنَفْسِهِ ۖ

وَمَنْ كَفَرَ فَإِنَّ رَبِّيَ عَنِّي كَرْيَمٌ

قَالَ نَكِرُوا لَهَا عَرْشَهَا نَنْظُرْ

أَن هَدِيَّ أَمْ تَكُونُ مِنَ الَّذِينَ لَا

فَلَمَّا جَاءَتْ قِيلَ أَهَكَذَا عَرْشُكَ

قَالَتْ كَأَنَّهُ هُوَ وَأُوتِينَا الْعِلْمَ مِنْ

قَبْلِهَا وَكُنَّا مُسْلِمِينَ

وَصَدَّهَا مَا كَانَتْ تَعْبُدُ مِنْ دُونِ اللَّهِ

إِنَّهَا كَانَتْ مِنْ قَوْمٍ كَافِرِينَ

1. అల్-కరీము: Most Bounteous, Generous, Most Noble, Honourable, దాతృత్వం, దానశీలుడు, ఔదార్యం, ఉదారుడు, పరమదాత, గొప్పవాడు, అత్యంత ఆదరణీయుడు, దివ్యుడు (82:6, 96:3,) ఈ శబ్దము అల్లాహ్ (సు.తా.)కే గాక, దివ్య ఖుర్ఆన్ కొరకు గూడా వాడబడింది, అల్-మజీద్ మాదిరిగా. అల్-ఇక్రామ్: కొరకు చూడండి, 55:27,78.

2. ఇది సులైమాన్ (అ.స.) వాక్యమని ఇబ్నె-కసీర్ మరియు షాకాని గారి అభిప్రాయం.

44. ఆమెతో: “రాజగృహంలో ప్రవేశించు!” అని చెప్పగా! ఆమె దానిని చూసి, అదొక నీటికోలనని భావించి (తన వస్త్రాలను) పైకెత్తగా ఆమె పిక్కలు కనబడ్డాయి. అప్పుడు (సులైమాన్): “ఇది గాజాతో నిర్మించబడిన నున్నని నేల మాత్రమే!” అని అన్నాడు. (రాణి) అన్నది: “ఓ నా ప్రభూ! నాకు నేను అన్యాయం చేసుకున్నాను. మరియు నేను సులైమాన్ తో పాటు సర్వలోకాల ప్రభువైన అల్లాహ్ కు విధేయతను (ఇస్లాంను) స్వీకరిస్తున్నాను.”¹

45. మరియు వాస్తవంగా! మేము సమూద్ జాతివారి వద్దకు వారి సోదరుడైన 'సాలిహ్'ను: “మీరు అల్లాహ్ నే ఆరాధించండి.”² అనే (సందేశంతో) పంపాము. కాని వారు రెండు వర్షాలుగా చీలిపోయి పరస్పరం కలహించుకోసాగారు.

46. ('సాలిహ్) అన్నాడు: “ఓ నాజాతి ప్రజలారా! మీరు సుస్థితికి ముందు దుస్థితి కొరకు ఎందుకు తొందరపెడుతున్నారు? మీరు అల్లాహ్ ను మీ తప్పులను క్షమించమని ఎందుకు వేడుకోరు? బహుశా మీరు కరుణించబడవచ్చు!”

47. వారన్నారు: “మేము నిన్నూ మరియు నీ ఆసుచరులను అపశకునపు సూచనలుగా పరిగణిస్తున్నాము!” ('సాలిహ్) అన్నాడు: “మీ శకునం అల్లాహ్ వద్ద ఉంది. వాస్తవానికి, మీరు పరీక్షించబడుతున్నారు!”³

قِيلَ لَهَا ادْخُلِي الصَّرْحَ فَلَمَّا رَأَتْهُ حَسِبَتْهُ لُجَّةً وَكَشَفَتْ عَنْ سَاقَيْهَا
قَالَ إِنَّهُ صَرْحٌ مُّمَرَّدٌ مِنْ قَوَارِيرَ
قَالَتْ رَبِّ إِنِّي ظَلَمْتُ نَفْسِي
وَأَسْلَمْتُ مَعَ سُلَيْمَانَ لِلَّهِ رَبِّ
الْعَالَمِينَ ﴿٤٤﴾

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا إِلَى ثَمُودَ أَخَاهُمْ
صَالِحًا أَنْ اعْبُدُوا اللَّهَ فَإِذَا هُمْ
فِرْقَانٍ يَخْتَصِمُونَ ﴿٤٥﴾

قَالَ يَاقَوْمِ لِمَ تَسْتَعِجِلُونَ
بِالسَّيِّئَةِ قَبْلَ الْحَسَنَةِ لَوْلَا
تَسْتَغْفِرُونَ اللَّهَ لَعَلَّكُمْ
تُرْحَمُونَ ﴿٤٦﴾

قَالُوا أَطَّيَّرْنَا بِكَ وَبِمَنْ مَعَكَ قَالَ
طَبَّرْتُكُمْ عِنْدَ اللَّهِ بَلْ أَنْتُمْ قَوْمٌ
فُتِنُونَ ﴿٤٧﴾

1. ఇస్లాం స్వీకరించిన తరువాత బిల్గీస్ వివాహం సులైమాన్ ('అ.స.)తో అయిందా లేదా అనే విషయం ఖుర్ఆన్ మరియు 'హదీస్' లలో పేర్కొనబడలేదు.

2. 'సాలిహ్' ('అ.స.) గాథ కొరకు చూడండి, 7:73.

3. చూడండి, 17:13.

48. మరియు ఆ నగరంలో తొమ్మిది మంది ఉండేవారు. వారు దేశంలో కల్లోలం రేకెత్తిస్తూ ఉండేవారు. మరియు ఎలాంటి సంస్కరణ చేసేవారు కాదు.

49. వారు పరస్పరం ఇలా అనుకున్నారు: “అల్లాహ్ పై ప్రమాణంచేసి ఇలా ప్రతిజ్ఞ చేయండి.¹ మనం అతనిపై మరియు అతనితో పాటు ఉన్న వారిపై రాత్రివేళ దాడిచేద్దాము. తరువాత అతని వారసులతో: ‘మీ సంబంధీకులను వధించింది మేము చూడనేలేదు. మేము నిశ్చయంగా, సత్యం పలుకుతున్నాము.’” అని అందాము.

50. మరియు ఈ విధంగా, వారు పన్నాగం పన్నారు మరియు మేము కూడా ఒక పన్నాగం పన్నాము. కాని వారికది తెలియదు.

51. ఇక చూడండి! వారి పన్నాగపు పర్వవసానం ఏమయిందో! వాస్తవానికి మేము వారిని మరియు వారి వంశంవారి నందరినీ సర్వనాశనం చేశాము.

52. అవిగో వారి గృహాలు! వారు చేసిన దుర్మార్గాలకు అవి ఎలా పాడుపడి పోయాయో చూడండి. నిశ్చయంగా ఇందులో తెలుసుకునే వారికి గొప్ప సూచన ఉంది.

53. మరియు విశ్వసించి, దైవభీతి కలిగి ఉన్న వారిని మేము కాపాడాము.

وَكَانَ فِي الْمَدِينَةِ بَعْثٌ رَّهْطٍ

يُفْسِدُونَ فِي الْأَرْضِ وَلَا

يُصْلِحُونَ ﴿٤٨﴾

قَالُوا اتَّقُوا اللَّهَ يَا لِلَّهِ لِنُبَيْتِهِ، وَأَهْلِهِ،

ثُمَّ لَنَقُولَنَّ لَوْلِيَّهِ مَا شَهِدْنَا مَهْلِكِ

أَهْلِهِ، وَإِنَّا لَصَادِقُونَ ﴿٤٩﴾

وَمَكْرُومًا مَكْرًا وَمَكْرًا مَكْرًا

وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ ﴿٥٠﴾

فَانظُرْ كَيْفَ كَانَتْ

عَاقِبَةُ مَكْرِهِمْ أَنَّا دَمَّرْنَاهُمْ

وَقَوْمَهُمْ أَجْمَعِينَ ﴿٥١﴾

فَتِلْكَ بُيُوتُهُمْ خَاوِيَةً بِمَا

ظَلَمُوا إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً لِّقَوْمٍ

يَعْلَمُونَ ﴿٥٢﴾

وَأَجْعَلْنَا آلَ ذِي الْقُرْبَيْنِ

وَكَاوِنًا يَنْفِقُونَ ﴿٥٣﴾

1. అల్లాహ్ (సు.తా.) పై ప్రమాణం అంటే 'సముద్ జాతివారు అల్లాహ్ (సు.తా.) ను విశ్వసించేవారు. కాని వారు పాటించే మతం వారిని ఏకైక ఆరాధ్యుడైన (అల్లాహుతా'అలా) ఆరాధననుండి తొలగించింది. (చూడండి, 7:73).

54. మరియు లూ'త్‌ను (జ్ఞాపకం చేసుకోండి)! అతను తన జాతివారితో ఇలా అన్నప్పుడు: “ఏమీ? మీరు బహిరంగంగా అశ్లీలకార్యాలు చేస్తారా?”¹

55. “ఏమీ? మీరు స్త్రీలను వదలి పురుషుల వద్దకు, మీ కామిచ్చను తీర్చు కోవటానికి పోతారా? వాస్తవానికి, మీరు మూఢజనులు!”

وَلَوْطًا إِذْ قَالَ لِقَوْمِهِ

أَتَأْتُونَ الْفَاحِشَةَ وَأَنتُمْ

تُبْصِرُونَ ﴿٥٤﴾

أَيُّنَّكُمْ لَتَأْتُونَ الرِّجَالَ شَهْوَةً مِّنْ

دُونِ النِّسَاءِ ۗ بَلْ أَنتُمْ قَوْمٌ

جَاهِلُونَ ﴿٥٥﴾

1. లూ'త్ ('అ.స.) గాథ కొరకు చూడండి, 7:80-84, 11:69-83, 26:160-173.

56. (*) కాని, అతని జాతి వారి జవాబు ఈ విధంగా మాత్రమే ఉండింది. వారు అన్నారు: “లూత్ కుటుంబాన్ని మీ పట్టణం నుండి వెళ్ళగొట్టండి. వాస్తవానికి, వారు తమను తాము చాలా పవిత్రులుగా పరిగణిస్తున్నారు.”¹

57. కావున మేము అతనిని మరియు అతని కుటుంబంవారిని కాపాడాము - అతని భార్యతప్ప - ఆమెను వెనుక ఉండిపోయేవారిలో² చేర్చాలని నిర్ణయించాము.²

58. మరియు వారిపై (రాళ్ళ) వర్షాన్ని కురిపించాము. కాని అది, హెచ్చరించబడిన వారిపై కురిపించబడ్డ ఎంతో ఘోరమైన వర్షం.

59. (ఓ ముహమ్మద్!) ఇలా అను: “సర్వస్తోత్రాలకు అర్హుడు అల్లాహ్ మాత్రమే. ఆయన ఎన్నుకొన్న, ఆయన దాసులకు శాంతి కలుగు గాక (సలాం)! ఏమీ? అల్లాహ్ శ్రేష్ఠుడా? లేక వారు ఆయనకు సాటి కల్పించే భాగస్వాములా?”

60. ఏమీ ఆయనే కాడా? ఆకాశాలనూ మరియు భూమినీ సృష్టించిన వాడు మరియు మీ కొరకు ఆకాశం నుండి నీటిని కురిపించిన వాడు? దానితో మేము మనోహరమైన తోటలను పుట్టించాము.

﴿فَمَا كَانَتْ جَوَابَ قَوْمِهِ﴾

إِلَّا أَنْ قَالُوا أَخْرِجُوا آلَ لُوطٍ

مِنْ قَرْيَتِكُمْ إِنَّهُمْ أَنَاسٌ

يَنْطَهُرُونَ ﴿٥٦﴾

فَأَجْبَيْنَاهُ وَأَهْلَهُ إِلَّا أُمَّرَأَتَهُ.

فَقَدَرْنَا مِنْهَا مِنَ الْغَابِرِينَ ﴿٥٧﴾

وَأَمْطَرْنَا عَلَيْهِمْ مَطَرًا فَسَاءً

مَطَرًا الْمُنذِرِينَ ﴿٥٨﴾

قُلِ الْحَمْدُ لِلَّهِ وَسَلَامٌ عَلَى عِبَادِهِ

الَّذِينَ اصْطَفَى ۗ اللَّهُ خَيْرٌ مِمَّا

يُشْرِكُونَ ﴿٥٩﴾

أَمَّنْ خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ

وَأَنْزَلَ لَكُمْ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً

فَأَنْبَتْنَا بِهِ حَدَائِقَ ذَاتَ

1. చూడండి, 7:82.

2. చూడండి, 7:83, 11:81 మరియు 66:10.

3. చూడండి, 26:173.

వాటిలో ఒక్క చెట్టును కూడా మొలిపించటం మీకు సాధ్యమయ్యే పని కాదు కదా? ఏమీ? అల్లాహ్ తో పాటు మరొక దేవుడు ఎవడైనా ఉన్నాడా? అలాకాదు! వారే (ఇతరులను) ఆయనకు సమానులుగా చేసే ప్రజలు!

61. ఏమీ ఆయనే కాడా? భూమిని నివాసస్థలంగా చేసి,¹ దాని మధ్య నదులను ఏర్పరచి, అది కదలకుండా దానిపై పర్యవేక్షణను మేకులుగా నాటిన వాడు మరియు రెండు సముద్రాల మధ్య అడ్డుతెరను నిర్మించినవాడు?² ఏమీ? అల్లాహ్ తో పాటు మరొక దేవుడు ఎవడైనా ఉన్నాడా? వాస్తవానికి చాలామంది ఇది తెలుసుకోలేరు.

62. ఏమీ ఆయనే కాడా? బాధితుడు వేడుకొన్నప్పుడు అతని మొరను ఆలకించి ఆపదను తొలగించే వాడు³ మరియు భూమిలో మిమ్మల్ని ఉత్తరాధికారులుగా చేసిన వాడు? ఏమీ? అల్లాహ్ తో పాటు మరొక దేవుడు ఎవడైనా ఉన్నాడా? మీరు ఆలోచించేది చాలా తక్కువ.

63. ఏమీ ఆయనే కాడా? నేల మరియు సముద్రాల, అంధకారంలో మీకు మార్గదర్శకత్వం చేసేవాడు. మరియు తన కారుణ్యానికి ముందు గాలులను శుభవార్తలతో

بِهَجَّةٍ مَا كَانُوا لَكُمُ أَنْ
تُنْتَبِهُوا شَجَرَهَا ۗ أَلَيْسَ مَعَ اللَّهِ

بَلْ هُمْ قَوْمٌ يَعِدُونَ ﴿٦٠﴾

أَمْ مَنْ جَعَلَ الْأَرْضَ قَرَارًا وَجَعَلَ
خِلَالَهَا أَنْهَدْرًا وَجَعَلَ لَهَا

رَوَاسِيَ وَجَعَلَ بَيْنَ

الْبَحْرَيْنِ حَاجِزًا ۗ أَلَيْسَ مَعَ اللَّهِ بَلْ

أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٦١﴾

أَمْ مَنْ يُجِيبُ الْمُضْطَرَّ إِذَا دَعَاهُ

وَيَكْشِفُ السُّوءَ وَيَجْعَلُ لَكُمْ

خُلَفَاءَ الْأَرْضِ ۗ أَلَيْسَ مَعَ اللَّهِ

قَلِيلًا مَّا نَذْكُرُونَ ﴿٦٢﴾

أَمْ مَنْ يَهْدِيكُمْ فِي ظُلُمَاتِ اللَّيْلِ

وَالْبَحْرِ وَمَنْ يُرْسِلُ الرِّيْحَ بُشْرًا

1. చూడండి, 77:25-26.

2. చూడండి, 25:53.

3. చూడండి, 17:67 మరియు 27:53.

4. చూడండి, 2:30.

పంపేవాడు? ¹ ఏమీ? అల్లాహ్ తో పాటు మరొక దేవుడు ఎవడైనా ఉన్నాడా? వారు సాటిగా కల్పించే భాగస్వాములకంటే అల్లాహ్ అత్యున్నతుడు!

64. ఏమీ ఆయనే కాడా? సృష్టిని తొలిసారి ప్రారంభించి, తరువాత దానిని మరల ఉనికిలోకి తేగలవాడు మరియు మీకు ఆకాశం నుండి మరియు భూమి నుండి జీవనోపాధిని సమకూర్చే వాడు? ² ఏమీ? అల్లాహ్ తో పాటు మరొక దేవుడు ఎవడైనా ఉన్నాడా? వారితో అను: “మీరు సత్యవంతులే అయితే మీ నిదర్శనాన్ని తీసుకురండి!”

65. వారితో అను: “ఆకాశాలలోను మరియు భూమిలోను ఉన్న అగోచర విషయ జ్ఞానం గలవాడు అల్లాహ్ తప్ప మరొకడు లేడు. ³ మరియు వారు తిరిగి ఎప్పుడు లేవబడతారో కూడా వారికి తెలియదు.”

بِئْتَدَىٰ رَحْمَتِهِ ۗ ءَآلَهُ مَعَ اللَّهِ
تَعَالَىٰ اللَّهُ عَمَّا يُشْرِكُونَ ﴿١٣﴾

أَمْ يَدْعُوا الْخَلْقَ ثُمَّ يَعْبُدُوهُ، وَمَنْ يَرْزُقُكُمْ مِنَ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ ۗ ءَآلَهُ مَعَ اللَّهِ ۗ قُلْ هَاتُوا بُرْهَانَكُمْ إِن كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿١٤﴾

قُلْ لَا يَعْلَمُ مَنْ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ الْغَيْبَ إِلَّا اللَّهُ ۗ وَمَا يَشْعُرُونَ أَيَّانَ يُبْعَثُونَ ﴿١٥﴾

1. చూడండి, 7:57.
2. చూడండి, 10:31.
3. అగోచరజ్ఞానం అల్లాహ్ (సు.తా.)కు తప్ప మరెవ్వరికీ లేదు. ప్రవక్త(అలైహిమ్ స.)లకు అల్లాహ్ (సు.తా.) వహీ ద్వారా తెలిపిన జ్ఞానం మాత్రమే ఉంటుంది. 'అయిషహ్ (ర.'అల్లా) కథనం: “ఎవడైతే ప్రవక్తకు రేపు కాబోయే విషయాల గురించి జ్ఞానముందని భావిస్తాడో, అతడు అల్లాహ్ (సు.తా.) మీద పెద్ద అపనింద మోపుతున్నాడు. ఎందుకంటే! అల్లాహ్ (సు.తా.) అంటున్నాడు: ‘భూమ్యాకాశాలలో ఉన్న అగోచర విషయాల జ్ఞానం కేవలం అల్లాహ్(సు.తా.)కే ఉంది.’ ” (‘సహీహ్ బుఖారీ, సం. 4855, ‘సహీహ్ ముస్లిం, సం. 287, తిర్మిజీ సం. 3068) ఖతదా (ర'ది.'అ.) అన్నారు: ‘అల్లాహ్ (సు.తా.) నక్షత్రాలను మూడు విషయాల కొరకు పుట్టించాడు: 1) ఆకాశపు అలంకరణ కొరకు, 2) (రాత్రిలో) మార్గదర్శకానికి (దారి తెలుసుకోవటానికి), 3) షైతాన్లను తరిమి కొట్టడానికి. కాని అల్లాహ్ (సు.తా.) ఆదేశాలను ఎరుగని వారు వాటి ద్వారా అగోచర జ్ఞానం (జ్యోతిష్యం) చెప్పతామని ఇతరులను మోసగిస్తున్నారు. వారు పలికేవన్నీ మోసపు మాటలే, అబద్ధాలే. (ఇబ్నె-కసీర్).

66. వాస్తవానికి, పరలోక జీవితం గురించి వారి జ్ఞానం శూన్యమే. అలాకాదు! దానిని గురించి వారు సంశయంలో పడివున్నారు. అలాకాదు! దాని విషయంలో వారు అంధులై పోయారు.

67. సత్యతిరస్కారులు అంటారు: “ఏమీ? మేమూ మరియు మా తండ్రి తాతలు మట్టిగా మారిపోయిన తరువాత కూడా వాస్తవానికి మరల (సజీవులుగా) వెలికి తీయబడతామా?”

68. “వాస్తవానికి ఇంతకు పూర్వం కూడా మాకు మరియు మా తండ్రితాతలకు ఇదే విధంగా వాగ్దానం చేయబడింది. ఇవి కేవలం పూర్వకాలపు గాథలు మాత్రమే.”

69. వారితో అను: “భూమిలో ప్రయాణం చేసి చూడండి. అపరాధుల గతి ఏమయిందో!”

70. మరియు నీవు వారి గురించి దుఃఖపడకు మరియు వారి కుట్రలకు బాధపడకు.

71. వారంటున్నారు: “మీరు సత్య వంతులే అయితే! ఈ వాగ్దానం ఎప్పుడు పూర్తికానున్నది?”

72. వారితో అను: “మీరు దేనిని (ఏ శిక్షను) గురించి తొందరపెడుతున్నారో? అందులోని కొంతభాగం బహుశా మీకు సమీపంలోనే ఉండవచ్చు!”

بَلِ أَدْرَاكَ عِلْمُهُمْ فِي الْآخِرَةِ

بَلْ هُمْ فِي شَكٍّ مِنْهَا بَلْ هُمْ

مِنْهَا عَمُونَ ﴿٦٦﴾

وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا إِنْ ذَا كُنَّا تَرَاتِبًا

وَأَبَاؤُنَا إِنَّا الْمُخْرَجُونَ ﴿٦٧﴾

لَقَدْ وَعَدْنَا هَذَا نَحْنُ وَآبَاؤُنَا مِنْ

قَبْلُ إِنَّ هَذَا إِلَّا أَسْطِيرُ الْأُولِينَ ﴿٦٨﴾

قُلْ سِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَانظُرُوا

كَيْفَ كَانَ عَقِبَةُ الْمُجْرِمِينَ ﴿٦٩﴾

وَلَا تَحْزَنْ عَلَيْهِمْ وَلَا تَكُنْ فِي ضَيْقٍ

مِمَّا يَمْكُرُونَ ﴿٧٠﴾

وَيَقُولُونَ مَتَى هَذَا الْوَعْدِ إِنْ

كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿٧١﴾

قُلْ عَسَى أَنْ يَكُونَ رَدِفَ لَكُمْ بَعْضُ

الَّذِي تَسْتَعْجِلُونَ ﴿٧٢﴾

73. “మరియు నిశ్చయంగా, నీ ప్రభువు మానవులపై ఎంతో అనుగ్రహం కలవాడు, కాని వారిలో చాలామంది కృతజ్ఞతలు చూపరు.”

74. మరియు నిశ్చయంగా, వారి హృదయాలు ఏమి దాస్తున్నాయో మరియు ఏమి వ్యక్తపరుస్తున్నాయో, నీ ప్రభువుకు బాగా తెలుసు.

75. మరియు, ఆకాశంలో మరియు భూమిలో అగోచరంగా ఉన్నది, ఏదీ కూడా, స్పష్టమైన ఒక గ్రంథంలో వ్రాయబడకుండా లేదు.¹

76. నిశ్చయంగా, ఈ ఖుర్ఆన్ ఇస్రాాయిల్ సంతతివారు విభేదిస్తున్నప్పటికీ విషయాల వాస్తవాన్ని వారికి తెలుపుతున్నది.

77. మరియు నిశ్చయంగా, ఇది విశ్వాసులకు మార్గదర్శిని మరియు కారుణ్యం.

78. నిశ్చయంగా, నీ ప్రభువు వారిమధ్య న్యాయంగా తీర్పుచేస్తాడు. ఆయన సర్వశక్తిమంతుడు, సర్వజ్ఞుడు.

79. కావున నీవు అల్లాహ్ పై ఆధారపడి ఉండు. నిశ్చయంగా, నీవు స్పష్టమైన సత్యంపై ఉన్నావు.

80. నిశ్చయంగా, నీవు మృతులకు వినిపింపజేయలేవు మరియు వీపుత్రిప్పి మరలిపోయే చెవిటి వారికి కూడా నీ పిలుపును వినిపింపజేయలేవు.²

وَإِنَّ رَبَّكَ لَذُو فَضْلٍ عَلَى النَّاسِ

وَلَكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لَا يَشْكُرُونَ ﴿٧٣﴾

وَإِنَّ رَبَّكَ لَيَعْلَمُ مَا تُكِنُّ صُدُورُهُمْ

وَمَا يُعْلِنُونَ ﴿٧٤﴾

وَمَا مِنْ غَائِبَةٍ فِي السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ

إِلَّا فِي كِتَابٍ مُبِينٍ ﴿٧٥﴾

إِنَّ هَذَا الْقُرْآنَ يَفُصُّ عَلَىٰ بَنِي

إِسْرَائِيلَ أَكْثَرَ الَّذِي هُمْ فِيهِ

يَخْتَلِفُونَ ﴿٧٦﴾

وَإِنَّهُ هُدًى وَرَحْمَةٌ لِّلْمُؤْمِنِينَ ﴿٧٧﴾

إِنَّ رَبَّكَ يَقْضِي بَيْنَهُم بِحُكْمِهِ ۗ

وَهُوَ الْعَزِيزُ الْعَلِيمُ ﴿٧٨﴾

فَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ ۖ إِنَّكَ عَلَى الْحَقِّ

الْمُبِينِ ﴿٧٩﴾

إِنَّكَ لَا تَسْمَعُ الْمَوْتَىٰ وَلَا تَسْمَعُ الصُّمَّ

الدُّعَاءَ إِذَا وَلُوا مَدْبِرِينَ ﴿٨٠﴾

1. దీని అర్థం: లా' హా మ' హా పూజ్.

2. ఈ ఆయత్ సత్యతిరస్కారులను గురించి చెప్పింది. వారి బుద్ధి సత్యాన్ని గ్రహించకున్నది కావున వారు మృతులుగా పేర్కొనబడ్డారు.

81. మరియు నీవు అంధులను మార్గ భ్రష్టత్వం నుండి తొలగించి, వారికి మార్గదర్శకత్వం చేయలేవు. మా సూచన(ఆయతు)లను విశ్వసించి, అల్లాహ్ కు విధేయు(ముస్లిం)లు అయ్యేవారికి మాత్రమే నీవు (నీ మాటలను) వినిపించగలవు. (1/8)

82. * మరియు వారిని గురించిన (శిక్ష) వాగ్దానం పూర్తి కానున్నప్పుడు,¹ మేము వారి కొరకు భూమినుండి ఒక జంతువును బయటికి తీస్తాము.² అది వారితో నిశ్చయంగా, మానవులు మా సూచన(ఆయతు)లను నమ్మేవారు కాదని చెబుతుంది.

83. మరియు (జ్ఞాపకముంచు కోండి) ఆ రోజు (పునరుత్థాన దినమున) మేము ప్రతి జాతివారిలో నుండి మా సూచనలను అసత్యాలని నిరాకరించిన జన సమూహాన్ని సమీకరిస్తాము. మరియు వారు (వారి పాపాల ప్రకారం) వివిధ వరుసలలో నిలబెట్టబడతారు.

وَمَا أَنْتَ بِهَيْدَى الْعَمَى عَن
ضَلَلْتِهِمْ إِنْ تَسْمِعُ إِلَّا مَن
يُؤْمِنُ بِآيَاتِنَا فَهُمْ مُسْلِمُونَ

❁ وَإِذَا وَقَعَ الْقَوْلُ عَلَيْهِمْ
أَخْرَجْنَا لَهُمْ دَابَّةً مِّنَ الْأَرْضِ
تُكَلِّمُهُمْ أَنَّ النَّاسَ كَانُوا

بِآيَاتِنَا لَا يُوقِنُونَ

وَيَوْمَ نَحْشُرُ مِنْ كُلِّ أُمَّةٍ فَوْجًا

مِمَّنْ يَكْذِبُ بِآيَاتِنَا فَهُمْ

يُوزَعُونَ

1. ఎప్పుడైతే మంచిని ఆదేశించే వాడు మరియు చెడునుండి నిరోధించే వాడు ఎవ్వడూ ఉండడో!

2. దైవప్రవక్త (స'అస) ప్రవచనం: 'పునరుత్థాన దినం అంతవరకు రాదు, ఎంతవరకైతే మీరు పది సంకేతాలు చూడరో!' ఆ పది సంకేతాలలో ఈ జంతువు ఒకటి, (స'హి'హ్ ముస్లిం). మరొక 'హదీస్'లో ఉంది: అన్నిటి కంటే మొదటి సంకేతం, సూర్యుడు తూర్పునుండి గాక పడమరనుండి ఉదయించడం. (స'హి'హ్ ముస్లిం).

84. చివరకు అందరూ వచ్చిన తరువాత (వారి ప్రభువు) వారిని ప్రశ్నిస్తాడు: “ఏమీ? మీరు నా సూచనలను, మీ జ్ఞానంతో గ్రహించకుండానే వాటిని అసత్యాలని నిరాకరించారా? ఇదిగాక మీరు ఏమి చేస్తూ ఉండేవారు?”

85. మరియు వారు చేసిన దుర్మార్గం వలన వారికి చేయబడిన వాగ్దానం (శిక్ష) పూర్తిఅవుతుంది, కావున వారేమీ మాట్లాడలేరు.

86. ఏమీ? వారికి తెలియదా? మేము రాత్రిని వారు విశ్రాంతి పొందటానికి మరియు పగటిని (చూడగలగటానికి) ప్రకాశవంతంగా చేశామని?¹ నిశ్చయంగా, విశ్వసించేవారికి ఇందులో ఎన్నో సూచనలున్నాయి.

87. మరియు (జ్ఞాపకముంచుకోండి) బాకా ఊదబడే దినమున - అల్లాహ్ కోరిన వారు తప్ప² - ఆకాశాలలోను మరియు భూమిలోను ఉన్నవి అన్నీ (జీవరాసులు) భయంతో కంపించిపోతాయి.³ మరియు అన్నీ అత్యంత వినమ్రతతో ఆయన ముందు హాజరవుతాయి.

حَتَّىٰ إِذَا جَاءُوكَ قَالَ أَكَذَّبْتُمْ
بِآيَاتِي وَلَمْ تُحِطُوا بِهَا عَلِيمًا أَمْ آدَا
كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٨٤﴾

وَوَعَقَ الْقَوْلُ عَلَيْهِم بِمَا ظَلَمُوا
فَهُمْ لَا يَنْطِقُونَ ﴿٨٥﴾

الْمُرِيرُوا أَنَا جَعَلْنَا اللَّيْلَ لَيْسَكُنُوا
فِيهِ وَالنَّهَارَ مُبْصِرًا إِنِّي فِي ذَلِكَ
لَآبِتٌ لِّلْقَوْمِ لَيُؤْمِنُونَ ﴿٨٦﴾

وَيَوْمَ يُفْعَخُ فِي الصُّورِ فَيَنْزِعَ مَن
فِي السَّمَوَاتِ وَمَن فِي الْأَرْضِ إِلَّا
مَن شَاءَ اللَّهُ وَكُلُّ أَتَوْهُ دَاخِرِينَ ﴿٨٧﴾

﴿٨٧﴾

1. చూడండి, 10:67 మరియు 40:61.

2. ఏవరా అల్లాహ్ (సు.తా.) కోరినవారు? ఇమామ్ షాకాని ప్రకారం: వారు దేవదూతలు, దైవప్రవక్తలు, అమరవీరులు (షుహదా') మరియు విశ్వాసులందరూ!

3. 'సూర్': బాకా, లేక కొమ్ము, దానిని ఇస్రాఫీల్ ('అ.స.) అల్లాహ్ (సు.తా.) ఆజ్ఞతో ఊదుతారు. ఇది రెండుసార్లు లేక అంతకంటే ఎక్కువ సార్లు ఊదబడుతుంది. మొదట ఊదబడినప్పుడు సమస్త (జీవరాసులు) భయంతో స్పృహ కోల్పోతారు. రెండవసారి ఊదబడినప్పుడు అందరూ చనిపోతారు. మూడవసారి ఊదినప్పుడు అందరూ తమ గోరీలనుండి లేచివస్తారు. మరికొందరి ప్రకారం నాలుగవసారి బాకా ఊదబడినప్పుడు అందరూ మైదానంలో సమీకరించబడతారు.

88. మరియు నీవు పర్వతాలను చూసి అవి స్థిరంగా ఉన్నాయని అనుకుంటున్నావు. కాని అవి అప్పుడు మేఘాలవలే ఎగురుతూ పోతుంటాయి. ఇది అల్లాహ్ కార్యం! ఆయన ప్రతి కార్యాన్ని నేర్పుతో చేస్తాడు. నిశ్చయంగా మీరు చేసేదంతా ఆయన ఎరుగును.¹

89. మంచి పనులు చేసి వచ్చిన వారికి, అంతకంటే మంచి (ప్రతిఫలం) ఉంటుంది. మరియు వారు ఆ దినపు మహా భీతినుండి సురక్షితంగా ఉంటారు.²

90. మరియు చెడుపనులు చేసి వచ్చిన వారు నరకాగ్నిలోకి బోర్లా త్రోయబడతారు. (వారితో అనబడుతుంది): “మీకు ఇవ్వబడే ప్రతిఫలం మీ కర్మలకు భిన్నంగా ఉండ గలదా?”

91. (ఓ ముహమ్మద్! వారితో ఇలా అను): “నిశ్చయంగా, ఈ (మక్కా) నగరపు ప్రభువునే ఆరాధించాలని నాకు ఆజ్ఞ ఇవ్వబడింది. ఆయనే! దీనిని పవిత్రక్షేత్రంగా చేశాడు,³ మరియు ప్రతి వస్తువు ఆయనకు చెందినదే! మరియు నేను ఆయనకు విధేయుడ(ముస్లిం)నై ఉండాలని నాకు ఆజ్ఞ ఇవ్వబడింది.

وَتَرَى الْجِبَالَ تَحْسَبُهَا جَامِدَةً وَهِيَ

تَمْرٌ مِّمَّ السَّحَابِ صُنِعَ اللَّهُ الَّذِي

أَنْقَنَ كُلَّ شَيْءٍ إِنَّهُ خَيْرٌ لِّمَا

تَفْعَلُونَ ﴿٨٨﴾

مَنْ جَاءَ بِالْحَسَنَةِ فَلَهُ خَيْرٌ مِنْهَا

وَهُمْ مِّنْ فِرْعَ يَوْمٍ مُّدَّءَامَتُونَ ﴿٨٩﴾

وَمَنْ جَاءَ بِالسَّيِّئَةِ فَكُبَّتْ وَجُوهُهُمْ

فِي النَّارِ هَلْ يُجْزَوْنَ إِلَّا مَا

كُنتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٩٠﴾

إِنَّمَا أُمِرْتُ أَنْ أَعْبُدَ رَبَّ

هَذِهِ الْبَلَدَةِ الَّذِي حَرَّمَهَا وَلَهُ

كُلُّ شَيْءٍ ۖ وَأُمِرْتُ أَنْ أَكُونَ

مِنَ الْمُسْلِمِينَ ﴿٩١﴾

1. చూడండి, 14:48 మరియు 20:105-107.

2. చూడండి, 21:103.

3. చూడండి, 3:96 'హువ్రమహా: అంటే ఈ నగరంలో రక్షప్రసారం (హత్యచేయటం, ఇతరులపై దౌర్జన్యం, అన్యాయం చేయటం, వేటాడటం, చెట్లను సరకటం, ముల్లు కూడా తెంపటం నిషేధింపబడింది. ('స'హి'హ్ బు'ఖారీ).

92. మరియు ఈ ఖుర్ఆన్ ను చదివి వినిపించాలని కూడా (ఆజ్ఞ ఇవ్వబడింది). కావున మార్గదర్శకత్వం పొందినవాడు తన మేలుకే, మార్గదర్శకత్వం పొందుతాడు. మరియు మార్గభ్రష్టుడైన వాడితో అను: “నిశ్చయంగా, నేను హెచ్చరిక చేసేవాడను మాత్రమే!”

93. వారితో (ఇంకా) ఇలా అను: “సర్వస్థోత్రాలకు అర్హుడు అల్లాహ్ మాత్రమే! త్వరలోనే ఆయన మీకు తన సూచనలను చూపుతాడు, అప్పుడు మీకు తెలుస్తుంది.¹ మరియు మీరు చేస్తున్న కార్యాలను నీ ప్రభువు ఎరుగకుండా లేడు!”

وَأَنْ أَتْلُوا الْقُرْآنَ فَمَنْ أَهْتَدَىٰ

فَأِنَّمَا يَهْتَدِي لِنَفْسِهِ ۗ وَمَنْ ضَلَّ

فَقُلْ إِنَّمَا أَنَا مِنَ الْمُنذِرِينَ ﴿٩٢﴾

وَقُلِ الْحَمْدُ لِلَّهِ سَيُرِيكُمْ آيَاتِهِ

فَنَعْرِفُونَهَا ۗ وَمَا رَبُّكَ بِغَفِيلٍ ۖ عَمَّا

تَعْمَلُونَ ﴿٩٣﴾